

ב"ה יום ג' פ' קרח ירושלים ת"ו

אהובי וחביבי ב"א יקירי צמוד בקירות לבבי מוה"ר בנימין מנחם שיחי' לאוי"ט

אחשוב שהנך מרגיש ויודע שהנני קצת מגעגע אבל הנך מכיר טבעי מכבד, אשר אצלי זה אין דבר, ולפעמים לטובה יחשב כאשר הגעגועים לאליו ית' נשוב. וכבר הבנתיך פעם עה"פ ואהבת לרעך כמוך אני ה', זה הטעם.

וב"ה אשר הגדיל חסדו אתך ואתנו, ובאת קצת אל המנוחה והשמחה, ויהי' זאת נחמתנו. עתה יקירי, הנה עולם חדש לפניך, ותשכח את הכל מאחריך, כן הדברים במעשים ובמדות, תשתדל לעשות הכל במתינות.

ואחשוב אשר הפסוק (תהלים לו, כב) 'מה' מצעדי גבר', ביותר על הצעדים הראשונים בחיים נאמר, והבן. וכפי הרצון השתדלות והדרכה, כן סיעות וברכת ה' והצלחה. והנה שמעת וידעת אשר הכל לכבודו ברא, וכל הענינים ותכליתם - לבוא לזו המטרה, לזאת הזהירות במעשים ראשונים, כי הדברים נוגעים לענינים עליונים, וצריכים להיות כל עניני עולם הזה למשל בעיניך, למען להביאם לתכליתם בעולמך.

וכפי הזיכוך, טוהר הנפש, והשמירה - באים לפני בעל הבירה. עתה בני, שקוד על למודך בטהרה ושמחה כפי יכלתך. כי גם בכדי להבין את העולם ולהנצל מהרע, הוא רק על ידי התורה. ואמרו ז"ל (ב"ר א, א וזוה"ק ח"א ה.) 'הביט בתורה וברא את העולם', זה הכח ניתן לאדם שנברא בצלמו, שיכול ע"י הבטה בתורה לבנות את עולמו [ואורייתא וקוב"ה וישראל חד הוא (זוה"ק ח"ג עג:)]. ויש גם לרמז בהבקשה 'ותן חלקנו בתורתך' - שחלק שלו עולמו הקטן (תנחומא פקודי ג), יבנה על ידי התורה ועמלו בה, וממילא נעשית תורה מכל החיים והמעשים שלו. ובהפסוק (קהלת ט, ט) כי הוא חלקך בחיי, ואמרו ז"ל (ברכות יז.) 'עולמך תראה בחיידך', והבן.

כן בני, תשגיח שתהי' תפילתך מיוחדת לפניו ית', ולעבדו בכל לבבך, בשמחה ובמתינות, וברחבת הלב, כאשר עזרך ה'. ואמנם, דברים שבלב אין סדר קביעות עליהם. ואמרו (אבות פ"ב מ"ג) אל תעש תפילתך קבע - אשר הפשוט גם הפירוש (עי' ברכות כט:) להוסיף כל פעם ולחדש בה דבר מדברים שבלב, לא כמצות אנשים מלומדה. - אבל כוונתי מיוחדת שתשתדל תתבונן ותתכונן לבוא הפעם לתפילה הנכונה, ויעזור לך תפילה כזו לזמן זמנם זמניהם, וירום ויגביה את כל התפילות שלך, אשר קשה בכולם לכוון בהם כראוי. ומעיד אני עלי, שהנני מתחזק לפעמים ע"ע בתפילת שחרית אחת שהתפללתי למחרת חתונתי, אשר הנני בספק אם התפללתי עוד כזאת עד היום. ואפשר הרמז בהמדרש (עי' דב"ר ב, י ועי' מדרש שוחר טוב תהלים י, ז) 'שנענית לפעמים לע' שנה' - על כל ע' שנה.

כך גם בני, תראה לעשות גמ"ח בגופך כמאמר הלל הזקן ז"ל (ויק"ר לד, ג), ותשגיח לרחוץ לאכול ולישון ולנוח יותר מאשר הרגלת עד כה, ותשמור על בריאתך להיות כלי בריא ומוכן לכל השלימות והטוב, וגמ"ח לנשמתך - לשמור על האברים, וביותר הלב והעינים, שיהיו כולם לשם שמים.

וכשאינן לך שם עוד חבר טוב, תוכל לסמוך על רבי אליעזר בשעת הדחק - 'עין טובה' (אבות פ"ב מ"ט). ומכ"ש רבי אלעזר בן ערך - 'לב טוב' אשר 'בכלל דבריו דבריכם' (אבות שם).

אחשוב, שמכתבי יהיה קצת מופלאה לך, כאשר שמעתי ממך שאינן עמך ולבך לילך בגדולות, וכמו"כ ראיתי שהנך מבטל זאת גם אצל אחרים, ופתאום הנני מעוררך ומבקשך על הנ"ל - בשגם שכמוך כמוני מכיר את מיעוט ערכי שהדברים הנ"ל רחוקים הם מכליותי, ואינם לפי מעשי. - ומצד השני הנך מכיר אותי שאינן בטבעי לעשות שקר בנפשי, וסתם לדרוש ולבקש מאחרים. - אבל אבינך תדע שאינני מסכים עמך כלל בזה, ולפ"ד זהו ענוה פסולה ומעצת היצר [ואחשוב שגם אתה אמרת אותם אז לפלפולא וברוב דברים], דעתי בהחלט שאינן לך אדם שאינן לו שעה (אבות פ"ד מ"ג), ושיכול לקנות בהם את עולמו בזה ובבא.

ואקח אותי לראיה בזה, אחשוב שגם הנך יודע אשר חוץ מאיזה רדיפה אל האמת, הנני ריק מכל עסק ומעשים טובים כהנ"ל, עכ"ז בעת שהנני מתבונן לפעמים ומחשב עם קונוהו, אזי הנני מרגיש א"ע לאיש אחר, ולפעמים מתפעם ברוחי ולבי דברים אשר הנני בעצמי מתפעל מהם, זהו כח התשובה וחיי עולם אשר נטע ה' בלבנו, לשוב אליו ית' באמת.

ומכ"ש אתה שנמחל לך הכל (ירושלמי ביכורים פ"ג), ולב חדש, ועולם חדש לפניך, מצאתי לנחוץ לעוררך על הג' דברים שהעולם עומד עליהם, ומכ"ש עולמך בידך, אשר יגבה לך בדרכי ה', וכפי יכולתך להשתדל בהם.

חשבתי לחכות עם מכתבי עד שתעוררם ועד שתחפץ, כי אז שונים לגמרי - אבל קול דודך דופק ומקלקל את השורה.

(מתוך מכתב בשנת תש"ד לב"א רב"מ אלתר ז"ל אחרי נשואיו)